

Fırtına ve Hala Vadileri Yok Olmasın.

"Sürdürülebilir Kalkınma" deyiiminin dillere dolandığı günümüzde, doğal ve kültürel kaynak değerlere dönük tehditlerin, varılan noktada; bir ekolojik yıkım ve aynı zamanda olmak ya da olmamak sorunu olduğunun, hemen bütün gelişmiş ülkeler tarafından kabul edildiği bir sürece girilmiştir.

Bunun da ötesinde, doğa kıyımının kazandığı boyut göz önünde bulundurulduğunda, ülkeler bazında alınacak tedbirlerle, varolan olumsuzlukların dengelenemeyeceği açıktır. Bu gerçekten hareketle, konu uluslararası boyutlara taşınmış ve çok taraflı sözleşmeler imzalanarak yaşama geçirilmeye başlanmıştır.

Uluslararası sözleşmeler, bir anlamı ile doğa tahribinin gerçek sorumluları olan, gelişmiş ve doyumsuz kuzey ülkelerinin günah çıkarma yöntemi olarak algılanıp, samimiyetsiz bulunabilir. Buna rağmen insanların ortak geleceği açısından bakılacak olursa; evrensel bir çevre bilinci ve doğadan yana ortaklaşa bir karşı refleks geliştirmenin ne denli gerekli olduğu daha iyi kavranacaktır.

Ülkemizde nükleer santraller, boğaz köprüleri, otoyol geçişleri gibi büyük ölçekli projelerle başlayan ve siyanürle altın eldssine ilişkin dış kaynaklı sermaye yatırımları ile devam edegelen, doğal ve kültürel kaynak değerlerin tahribi tartışmaları, bu kez de politik kaygılarla ve popülist yaklaşımlarla başlatılan yatırımlara yönlenmiş durumda,

"Ben yaptım oldu" mantığının ürünü olan ve ilgili meslek disiplinlerinin görüş ve önerilerini almaya dahi gereksinim duymayan, sözümona "kendisinden olanı kayırma", "hizmeti seçim bölgesine kaydırma" gibi taşra kurnazlığının en ilkel örneklerinin sergilenmeye

çalışılması ile alevlenen tartışmalar, meslek örgütlerinin ve mesleklerarası dayanışmanın önemini, bir kez daha pekiştirerek gündeme getirmiş bulunuyor. Fırtına Vadisi'nde yapımı planlanan, Dilek-Gürduk Hidroelektrik Santrali (HES) projesi de, son günlerde medyanın da ilgisi sayesinde, meslek örgütlerinin büyük ölçekli yatırım projelerinin karar süreçlerinde yer alması gerekliliği üzerine, kamuoyunun dikkatlerini üzerine çekmiş oldu.

ÇED (Çevresel Etki Değerlendirme) mevzuatının ne denli yeterli ve hukuksal normlara uygun olduğunu da, bir kez daha tartışmaya açan sürece, yöre insanı da aktif olarak müdahil olmuş durumda. HES inşaatının yüklenici firması (BME A.Ş.) tarafından, özel bir şirkete (Parmaş A.Ş.) yaptırılan ÇED raporunun, Çevre Bakanlığı'nca önce reddedilip, ardından dönemin Başbakanı'nca yapılacak temel atma törenine yetiştirilebilmesi için, birkaç gün içerisinde yeniden hazırlatılıp(!) incelenmesi (!) ve onaylanması (!); "uyanıklıktaki namları dünyayı tutmuş" bölge insanının, deyim yerinde ise yüreğine kurt düşürmüştür.

İşte tam da bu dönemden itibaren ciddi tartışmalar başlamış ve Çamlıhemşin-Hemşin Vakfı ile birçok meslek odası birlikte hareket ederek, kamuoyunun dikkatlerini Fırtına Vadisi'ne yönlendirmeye başlamışlardır.

Bu doğrultuda yapılan bilgilendirme toplantılarından bir tanesi de 16 Kasım 1318 tarihinde Ankara'da, Vedat Dalokay Salonunda gerçekleştirilmiştir.

Odamızın da katıldığı panelde, Çamlıhemşin-Hemşin Vakfı, Çevre Mühendisleri Odası, Elektrik Mühendisleri Odası, Doğal Hayatı Koruma Derneği (DHKD) ve TEMA

Vakfı da birer temsilci We yeraldı-
iar.

Çevre Mühendisleri Odası Başkanı Ethem TORUNOĞLU; genel anlamda doğa kıyımının yeni dünya düzeni (YDD) kimliğine bürünmüş kapitalist sistemin doğal bir sonucu olarak algılanması gerektiğini hatırlatarak, projenin asıl amacın iki temel başlıkta toparlanabileceğini belirtti. Bunlardan bir tanesinin, oy avcılığına dönük politik rant beklentisi, diğerinin ise, yatırımcı firmaya kaynak aktarmak olduğunu vurgulayarak, yapılanın gerçek bir doğa katliamı olduğunu hatırlattı.

Elektrik Mühendisleri Odası temsilcisi; özellikle söz konusu projenin ülke enerji üretiminin %0.4'üne karşılık gelecek olmasından hareketle, böylesine sembolik bir üretim için, Fırtına Vadisi'nin fedaeidirenemesisigerektiğininin, ÇED sürecinin ardından gündeme gelmesi gerektiği iken, Fırtına Vadisi'nde yapıldığı gibi, yeri, tipi, yapını şekli ve işletme-yönetme modeli dahi belirlenmiş projelere (hatta çoğunlukla bütçeden gerekli pay da aktarıldıktan sonra) ÇED raporu siparişi (!) vermenin, hiçbir ciddiyetinin olamayacağını ifade etti.

TEMA temsilcisi; yörenin yüksek eğitim değerlerinden yola çıkarak, dışarıdan yapılacak müdahalelerin erozyon (aşınım) sürecini hızlandıracağını ve bunun da baraj ömrünü olumsuz etkileyeceğini belirterek, dikkatleri erozyon gerçeğine odakladı.

DHKD temsilcisi de; öncelikle taraf olduğumuz uluslararası sözleşmelere ve ülkemizdeki mevcut doğayı koruma yasalarına dikkat çekti. Dünya Doğasını Koruma Vakfı'nın, doğası bozulmamış ender 200 alandan biri olan Fırtına Vadisi'ni tescil ederek koruma altına almış olduğunu belirtti. Ayrıca proje alanının bir bölümünün Milli Parklar ve Av Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü'nce koruma altına alınmış olan Kaçkar Dağları Milli Parkı'nın etkileşim alanı içerisinde kaldığına dikkat çekerek, uygulama aşamasında doğal kaynak değerlerinin ciddi boyutta olumsuz

etkilere maruz kalacağı üzerinde durdu.

Odamızı temsilen davetli konuşmacı olarak panele katılan Genel Sekreterimiz Mutlu Gürler, yaptığı konuşmada ilk sırayı Çevre Yasası ile ÇED mevzuatındaki boşluklara ayırdı. 2872 Sayılı Çevre Yasası'nda, hem de amaç maddesinde bulunan; "...Çevrenin ancak ekonomik kalkınma hedeflerine uygun olarak korunabileceği" vurgusunun, doğa korumacılığı için birinci kuralın; yer seçiminin, ÇED sürecinin ardından gündeme gelmesi gerektiği iken, Fırtına Vadisi'nde yapıldığı gibi, yeri, tipi, yapını şekli ve işletme-yönetme modeli dahi belirlenmiş projelere (hatta çoğunlukla bütçeden gerekli pay da aktarıldıktan sonra) ÇED raporu siparişi (!) vermenin, hiçbir ciddiyetinin olamayacağını ifade etti.

Uygulamada temel sorunun, sürecin işleyişi olduğunu vurgulayan Gürler, samimi bir doğa korumacılığı için birinci kuralın; yer seçiminin, ÇED sürecinin ardından gündeme gelmesi gerektiği iken, Fırtına Vadisi'nde yapıldığı gibi, yeri, tipi, yapını şekli ve işletme-yönetme modeli dahi belirlenmiş projelere (hatta çoğunlukla bütçeden gerekli pay da aktarıldıktan sonra) ÇED raporu siparişi (!) vermenin, hiçbir ciddiyetinin olamayacağını ifade etti.

Yüklenici firma tarafından seçilmiş olan ve yine hizmetinin karşılığını yüklenici firmadan tahsil edecek olan, bir anlamı ile proje sahibine taşeronluk yapmak üzere işe koyulan, bir başka ticari, şirketin, evrensel doğa korumacılığı prensiplerine hangi ölçüde uyacağıнын tartışma götürür olduğuna değinen Gürler, bir sonraki adımda ise ÇED raporunu hazırlayacak ekibin bileşiminin, diğer tartışma konusu olduğuna dikkat çekmiştir. Mevcut ÇED yönetmeliğinde bulunan "...en az üç farklı disiplinden uzman bulunması...." zorunluluğunun, pratikte çözüm ye-

rine belirsizlik ürettiğine işaret ederek. Fırtına Vadisi'ne ilişkin ÇED raporunu hazırlayan ekipte, altı çevre mühendisi, bir botanikçi ve bir de kimyacının bulunmasına rağmen, bu proje alanı için, entomoloji ve sivilkültür konularında uzman iki orman mühendisi, bir su ürünleri mühendisi ve bir jeoloji mühendisinin de mutlaka yer alması gerektiğine dikkat çekmiştir.

Son olarak CED sürecinde denetimin kimlerce sağlanacağı konusunun önemine değinen Gürler, korumacı kamu kuruluşlarının yanı sıra, meslek örgütleri, gönüllü kuruluşlar ve diğer sivil toplum örgütleri ile yöre halkının, karar ve denetleme süreçlerinde mutlaka yer alması gerektiğini belirtmiştir.

TERBİM MİKANDA FERAHLIK VAR t (IMO'ya Yeni Meftun)

Bayındır Sokak İft Nolu act, res<< teki idari büro, kütüphane, toplantı salonu ve lokal temellerinin Mr arada bulunmasından kaynakla sıkışıklık nedeniyle, Mitmaipaşa Caddesi 56/8'deki yeni hiw daireye taşınmıştır. Bundan böyle İdari büro, kütüphane ve toplantı Salonları yeiü adresimizde hizmet verecektir, iokañimiz ise esfel adresimlAcfe genişletilmiş Mf. sosyal tesis biçiminde hizmet v&rmQje devam edecektir.